

Handboek Begroten en verantwoorden

Document	Handboek Begroten en verantwoorden
Datum	2025
Opsteller	Jeroen Oosterhof
Versie	1
Status	Vastgesteld
Datum vastgesteld	04-12-2025

Inhoud

Inhoud.....	2
Inleiding	3
1. Uitgangspunten	4
2. Basis- en extra ondersteuning	5
3. Onderscheid schoolbestuur vs. Schoolniveau	6
Schoolbestuur	6
Schoolniveau	6
4. Format en Monitoring	7
5. Bespreekpunten voor schoolbesturen	7

Inleiding

Middelen worden ingezet om beoogde doelen zo effectief mogelijk te bereiken en deze worden besteed conform wet- en regelgeving en afspraken binnen het samenwerkingsverband. Bij de verantwoording van de middelen dient een duidelijke koppeling te zijn tussen inhoudelijke doelen, activiteiten en financiële inzet. Het samenwerkingsverband werkt volgens een jaarlijkse beleidscyclus.

1. Uitgangspunten

- Doelmatigheid: Middelen worden ingezet om beoogde doelen zo effectief mogelijk te bereiken.
- Rechtmatigheid: Middelen worden besteed conform wet- en regelgeving en afspraken binnen het samenwerkingsverband.
- Transparantie: Er is een duidelijke koppeling tussen inhoudelijke doelen, activiteiten en financiële inzet.
- Cyclisch werken: Begroting en verantwoording zijn onderdeel van een jaarlijkse beleidscyclus (plan-do-check-act).

2. Basis- en extra ondersteuning

Het is belangrijk dat schoolbesturen en directeuren scherp hebben wat wordt verstaan onder basis- en extra ondersteuning. Zie hiervoor beleidsdocument 'Indicatoren Basisondersteuning'. Hierin staat omschreven wat de basis ondersteuning behelst en wat er van scholen en besturen wordt verwacht.

De basisondersteuning is beschikbaar voor alle leerlingen die dat nodig hebben, passend bij hun ondersteuningsbehoefte. Het gaat bij de basisondersteuning om ondersteuning en doeltreffende aanpassingen waar leerlingen met dezelfde ondersteuningsbehoefte over het algemeen baat bij hebben. Het kan gaan om aanpassingen voor bepaalde groepen leerlingen, maar het kan ook gaan om aanpassingen die je integreert in het onderwijs voor alle leerlingen. Aan de basis hiervan ligt dat een leerling een ononderbroken ontwikkelproces moet kunnen doorlopen, afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling. Welke basisondersteuning een school biedt staat omschreven in het schoolondersteuningsprofiel in de schoolgids. Belangrijk is om te noemen dat er duidelijke criteria (zie bijlage 1) zijn voor de basisondersteuning.

1. Samengevat zijn er vier onderdelen van basisondersteuning:
Scholen hebben kennis en/of beleid om bepaalde ondersteuning te kunnen bieden.
2. Scholen bieden ondersteuning om het ontstaan van een lichte of zware ondersteuningsbehoefte te voorkomen (preventief);
3. Scholen bieden lichte en kortdurende, veelal remediërende ondersteuning die op school geboden wordt om leerlingen weer mee te laten draaien in de lessen voor de gehele groep (curatief);
4. Scholen bieden kleine doeltreffende en haalbare⁵ aanpassingen aan de lessen, de toetsing, het schoolgebouw, de materialen en toerusting van leerlingen. Deze aanpassingen worden ingezet om met hun belemmering(en) om te gaan. Dit heeft als doel om ervoor te zorgen dat leerlingen, die een blijvende ondersteuningsbehoefte hebben, het klassikale onderwijsaanbod (beter) kunnen volgen.

Op het verzoek van het ministerie van OCW zijn er momenteel door de AO_b van de landelijke norm voor basisondersteuning drie ondersteuningsgebieden (zie bijlage 1) uitgewerkt:

- A. lees- en spellingproblemen en dyslexie
- B. (hoog)begaafdheid
- C. taak- en werkgedrag

Extra ondersteuning omvat alle vormen van ondersteuning en doeltreffende aanpassingen die verder gaan dan de basisondersteuning en die binnen het onderwijs geboden kunnen worden. Hierbij gaat het om ondersteuning en intensievere aanpassingen voor individuele leerlingen of groepen met vergelijkbare ondersteuningsbehoeften. Het vraagt meestal meer tijd om deze ondersteuning te organiseren dan het geval is bij de basisondersteuning. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, wordt een ontwikkelingsperspectief⁶ opgesteld. Welke extra ondersteuning een school biedt staat omschreven in het schoolondersteuningsprofiel in de schoolgids.

3. Onderscheid schoolbestuur vs. Schoolniveau

Schoolbestuur

- Begroting:
 - Opstellen van een programmatische meerjarenbegroting waarin middelen gekoppeld zijn aan beleidsprogramma's uit het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband.
 - Verdeling van middelen aan scholen op basis van beleidsrijke criteria (niet enkel leerlingaantallen).
 - Extra ondersteuning; afspraken over inzet van middelen voor bovenschoolse expertise, arrangementen en innovatie.
- Verantwoording:
 - Jaarlijkse verantwoording in de jaarrekening over ontvangen en doorbetaalde middelen.
 - Verantwoording over bereikte resultaten op bestuursniveau, inclusief monitoring van de inzet op schoolniveau.
 - Handhaving van rolzuiverheid: bestuurders handelen in het belang van alle leerlingen in de regio, niet enkel de eigen stichting.

Schoolniveau

- Begroting:
 - Opstellen van een schoolbegroting waarin de middelen voor basisondersteuning zijn opgenomen.
 - Deze middelen hebben overlap met lumpsum en kunnen mogelijk niet specifiek inzichtelijk gemaakt worden. Qua verantwoording aan de Inspectie van het Onderwijs moet een school wel kunnen aantonen te voldoen aan de basisondersteuning.
 - Basisondersteuning omvat:
 - Preventieve en lichte ondersteuning binnen de reguliere setting.
 - Voldoende basiskwaliteit, inclusief signalering, differentiatie, en samenwerking met ouders.
 - Afspraken hierover zijn vastgelegd in het SOP en gelden voor alle scholen binnen het samenwerkingsverband.
 - Basisondersteuning zoals beschreven in het schoolondersteuningsplan (SOP) vormt de basis.
 - Voldoende basiskwaliteit, inclusief signalering, differentiatie, en samenwerking met ouders.
 - Extra ondersteuning wordt specifiek begroot op basis van arrangementen en specifieke leerlingbehoeften (opp).
- Verantwoording:
 - Verantwoording via het schoolbestuur aan het samenwerkingsverband.
 - Monitoring van de uitvoering van basisondersteuning (bijv. via leerlingvolgsystemen, evaluaties).
 - Basisondersteuning wordt verantwoord op hoofdlijnen. Zie *Format begroting en verantwoording*.
 - Bij extra ondersteuning: opstellen van een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) en registratie bij ROD.
 - Extra ondersteuning wordt concreet verantwoord. Zie *format begroting en verantwoording*.
 - Voortgangsgesprekken met de netwerkcoördinator.

4. Format en Monitoring

- Het samenwerkingsverband biedt een format voor begroting en verantwoording aan schoolbesturen (zie bijlage 2).
- Monitoring vindt plaats op basis van:
 - Beoogde resultaten per programma.
 - Inzet van middelen (geld en menskracht).
 - Evaluatie van activiteiten en effecten op leerlingniveau.

5. Bespreekpunten voor schoolbesturen

- Integratie SOP en begroting: Zorg voor een directe koppeling tussen het schoolondersteuningsplan en de financiële planning.
- Gebruik beleidsrijke verdeelmodellen: Verdeel middelen op basis van ondersteuningsbehoeften, niet enkel op leerlingaantallen.
- Faciliteer dialoog: Zorg voor afstemming tussen schoolleiding, bestuur en samenwerkingsverband over doelen en middelen.
- Versterk horizontale verantwoording: Betrek ouders, MR en externe partners bij de evaluatie van de inzet van middelen.